7/6736

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Ankara

Sayı : B.15.O.APK.0.23-300-1092 34979
Konu : Yazılı Soru Önergesi

15 TEMMUZ 2005

10107

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: T.B.M.M. Başkanlığı'nın 23.06.2005 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-11980 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın Prof. Dr. N. Gaye ERBATUR'un tarafıma tevcih ettiği, 7/6736 esas no.lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :
1. Önerge Cevabı (4 Sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Bşk.

Bilgi :
Başbakanlık

7/6736

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF. DR. N. GAYE ERBATUR'UN YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVABI (7/6736)

Soru: Geçtiğimiz Aralık ayında, AB zirvesi öncesi, 25 AB ülkesi Atina'da bir araya gelerek, "Enerji Topluluğu" kurulmasını öngören ve Türkiye tarafından da imza koyulan bir mutabakat zaptı imzalanmıştır. Ancak Türkiye 22 Mart 2005 tarihinde Güneydoğu Avrupa ülkelerinden Bulgaristan, Romanya, Hırvatistan, Makedonya, Arnavutluk, Bosna-Hersek, Sırbistan, Karadağ ve Kosova Geçici Yönetimi ile Avrupa Topluluğu tarafından paraflanan "Enerji Topluluğu Anlaşması"nı imzalamamıştır. Konu ile ilgili olarak;

Türkiye, başından beri aktif olarak katılmasına ve topluluğun kurulmasını öngören Atina Süreci'ne etkili biçimde destek vermesine karşın, bu anlaşmayı niçin imzalamamıştır?

Cevap:

Başlangıcı ve Gelişim Süreci

Enerji Topluluğu süreci, 2001 yılında Avrupa Komisyonu ve İstikrar Paktı öncülüğünde başlatılan Atina Forumu sürecinin bir uzantısıdır. Atina Forumu süreci, Güneydoğu Avrupa'da istikrar ve gelişmenin sağlanması genel hedefi çerçevesinde şekillenen, elektrik sektöründe altyapı ve enterkonneksiyonların geliştirilmesini teminen bölgede yatırım ortamının iyileştirilmesini ve orta-uzun dönemde bölge ülkelerinin AB ile entegrasyonu perspektifinden hareketle, AB mevzuatı ve uygulamaları ile uyumlu bir bölgesel elektrik piyasasının oluşturulmasını hedefleyen bir girişimdir.

Bu çerçevede, Güneydoğu Avrupa'da bölgesel enerji piyasalarının oluşturulması ve bu piyasaların Avrupa Birliği iç piyasası ile entegrasyonu hedefleri doğrultusunda 1 .Mutabakat Zaptı 2002 (Bölgesel ve Bütünleşik Rekabetçi Elektrik Piyasası) 2.Mutabakat Zaptı 2003 (Bölgesel ve Bütünleşik Rekabetçi Elektrik ve Doğal Gaz Piyasaları) olmak üzere iki Mutabakat Zaptı Ülkemizce de imzalanmıştır. Enerji İşleri Genel Müdürlüğünce imzalanan Mutabakat Zabıtları politik niyet deklarasyonu niteliğinde olup, herhangi bir yasal taahhüt içermemektedir.

-Enerji Topluluğu Anlaşması ise, Mutabakat Zabıtları ile öngörülen bölgesel enerji piyasası oluşum hedefinin çok daha ötesinde, AB üyesi olmayan Güneydoğu Avrupa ülkeleri ile Avrupa Topluluğu arasında yasal yönden bağlayıcılığa sahip ve uluslar-üstü nitelik taşıyan bir Topluluğun kurulmasını öngörmektedir. Bu nedenle, Ülkemizin söz konusu topluluğa katılımının teknik, ekonomik ve siyasi boyutları bulunmaktadır.

-Enerji Topluluğu Anlaşmasına yönelik olarak taslak 2004 yılı Temmuz ayı ve 2005 yılı Şubat ayı arasındaki dönemde üç ayrı Müzakere Konferansı gerçekleştirilmiş, bu kapsamda taslak çeşitli kereler revize edilmiş ve 22 Mart 2005 tarihinde Ülkemiz dışındaki katılımcılar tarafından paraflanmıştır.

İçeriği

AB üyesi olmayan Güneydoğu Avrupa ülkeleri ile Avrupa Topluluğu arasında bir Enerji Topluluğunun kurulmasını öngören söz konusu Anlaşma ile,

-taraf ülkelerde elektrik ve doğal gaz piyasaları ve ilgili çevresel hususlarda AB müktesebatı ile paralel bazı yasal düzenlemelerin belirli bir takvim dahilinde gerçekleştirilmesi,

-elektrik ve doğal gaz alanında ortak bir enerji dış ticaret politikasının belirlenmesi,

-bu çerçevede Topluluğa üye olacak ülkelerin temsilcilerinden oluşacak karar alma organları yoluyla karar alma süreçlerinin uygulanması öngörülmektedir.

-Avrupa Komisyonu artan dışa bağımlılığı ve arz güvenliğine ilişkin kaygıları nedeniyle, enerji arzında transit niteliğe sahip bu bölgede yatırım güvenliğinin geliştirilmesine yönelik mekanizmaların oluşturulmasını sağlayacak olan bu sürece büyük önem vermektedir.

Ülkemizin Pozisyonu

Türkiye

-talep artışı,

-enerji sektörünün büyüklüğü ve büyüme potansiyeli,

-coğrafi büyüklüğü, coğrafi konumu çerçevesinde sahip olduğu özel durum ve kilit rol,

-piyasa reformunda kaydedilen önemli aşamalar,

-AB ile üyelik müzakereleri takvimi,

hususlarında sürece dahil olan diğer ülkelere kıyasla önemli farklılıklar taşımaktadır.

-Ülkemiz görüşleri, ilgili Kurum ve Kuruluşların değerlendirmeleri doğrultusunda oluşturulmuş, Bakanlığımız ve Dışişleri Bakanlığı tarafından müzakere sürecinde dile getirilmiştir. Diğer ülkeler müzakerelere sınırlı sayıda çekincelerle katılım sağlamış, müzakere süreci esas itibariyle Ülkemiz ile Avrupa Komisyonu arasında geçmiştir. Müzakere sürecinde söz konusu farklılıklardan kaynaklanan çekincelerimizin önemli bir bölümüne çözüm bulunabilmiş, ancak bazı hususlara ilişkin çekincelerimiz Avrupa Komisyonunun tavrının da etkisiyle çözümsüz kalmıştır. Taslak üzerinde çeşitli hususlarda Ülkemiz şerhleri muhafaza edilmektedir.

-Taslak üzerinde şerhlerimiz esas olarak, henüz AB ile müzakerelere başlanmamış ve müzakereler sonucunda belirlenecek olan hususlarda, şimdiden Ülkemizi taahhüt altına almamak temeli üzerinde:

- -Ortak bir dış ticaret politikasının benimsenmesini ve bu çerçevede Topluluk üyelerinin üçüncü taraflarla elektrik ve doğal gaz ticaretinin de düzenlenebilmesini öngören madde,

-Çevresel yükümlülüklere ilişkin bazı hususlar ve

-Rekabet ile ilgili AB Müktesebatına uyumu öngören ve bu çerçevede Avrupa Topluluğunu kuran Anlaşmanın rekabete ilişkin olarak Ulusal Mevzuatımızda henüz karşılığı olmayan hükümlerini öngören maddeler üzerinde yoğunlaşmıştır.

Gelinen Aşama

-Şerhlerimize çözüm bulunamamış oluşu nedeniyle, diğer katılımcılar tarafından 22 Mart 2005 tarihinde parafe edilen Anlaşma taslağı Ülkemizce paraflanmamıştır. Ancak, Ülkemiz adına AB Nezdinde Daimi Temsilciliğimiz ve Avrupa Komisyonu tarafından ortak bir

Deklarasyon yayımlanarak, tarafların sorunu çözüme kavuşturma yönünde birlikte çalışacakları ifade edilmiştir.

-Avrupa Komisyonu, Anlaşmanın Eylül-Ekim aylarında imzalanmasını öngörmektedir.

-Avrupa Komisyonu Ülkemizin Anlaşmaya taraf olması hususuna büyük önem vermekte olup, bu çerçevede Ülkemiz ile Avrupa Komisyonu temsilcileri arasında konuya ilişkin görüşmelerin yakın dönemde devam etmesi gündemdedir.

-Konuyla ilgili çalışmalar Bakanlığımız ve Dışişleri Bakanlığı'nın koordinasyonunda ilgili Kurum ve Kuruluşların katılımlarıyla sürdürülmektedir.